

NOVI SPOMENIK KRALJA PETRA I., V LJUBLJANI
(UMOTVOR AKAD. KIP. L. DOLINARJA), KI JE BIL ODKRIT PRETEKLO NEDELJO V LJUBLJANI

Odkritje spomenika kralju Petru

V nedeljo se je vršilo v Ljubljani odkritje spomenika kralju Petru I., ki se je razvilo v eno največjih manifestacij, kar jih je videla Slovenija zadnja leta. Precej nad 50.000 oseb iz vse Slovenije je prisostvovalo temu domoljubnemu prazniku. Zastopanih je bilo na stotine društev, ki so po večini položila pred spomenik tudi vence, slavnostno razpoloženje je pa še povzdignil impozanten nastop ljubljanske garnizije in gasilcev iz vse Slovenije.

Slavnostna razsvetljava na predvečer odkritja spomenika: pogled z Marijinega trga v Stritarjevo ul. in na grad.

Na levi: Po odkritju: slikoviti spreved defilira mimo spomenika, nad stopniščem slavnostni gostje.
(Foto Šelhavs.)

Na desni: Desetletnico zdravilišča na Golniku smo praznovali 27. p. m., obenem s posvetitvijo altarja v ondotni novi kapelici. To zdravilišče je živa priča smotrenega socij. skrbstva nekdanjih naših narodnih vlad. Kupljen je bil gradič l. 1920. na inicijativo dr. A. Breclja, ki je tudi pravi ustvaritelj tega važnega zavoda. Tekom let so se vršile potem številne prezidave in dozidave, nakupljena je bila vsa potrebna oprema in danes je Golnik največje in najmodernejšo zdravilišče za bolne na pljučih v naši državi. Slika na desni nam kaže pogled nanj. (Foto Japelj, Kranj.)

Spodaj na desni: Pogled na tribuno s slavnostnimi gosti ob odkritju spomenika kralju Petru.

V Beli Krajini so goreli kresovi in ljudstvo je vriskalo od veselja, ko je dne 1. t. m. izvedelo za radostno vest, da je bil izpremenjen zakon o banovinskih mejah in da so bili s tem dnem tudi upravno-politično zopet združeni z ostalo Slovenijo, kamor spadajo po vsej svoji zgodovini, jeziku in čuvstvom. Tako smo, izvzemši par občin, ki so ostale v čabarskem okraju, zopet vsi jugoslov. Slovenci združeni. Naši dve sliki nam kažeta glavni mesti Bele Krajine, t. j. Črnomelj (zgoraj) in Metliko (na desni).

Na levi: Nagrobni relief pokojnega koroškega nar. buditelja dr. Zdr. Zwitterja, ki ga odkrijejo 10. t. m. v št. Jakobu. Relief je odlična in najnovejša umetnina prof. Fr. Kralja, izvršena v belem marmorju.

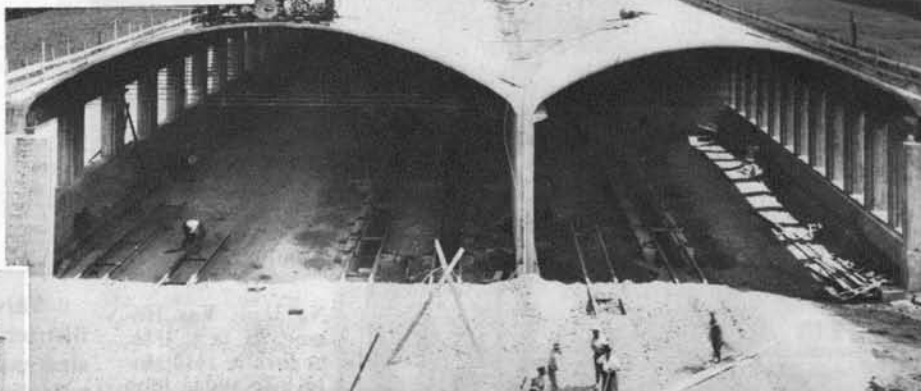
Spodaj: Dravska kolonija »Borčev«, t. j. odseka Krekove mladine za telesno kulturo, je taborila letošnje poletje v Martuljku. Taborjenja se je udeležilo 70 otrok in so bili z njim jako zadovoljni starši, še bolj pa seveda otroci.

Spodaj na levi: Ljubljanska marijaniška družina s svojim ravnateljem prelatom Kalanom na počit. izletu v Gameljnah pod Šmarno goro.

Na desni: Nova remiza ljublj. cestne železnice, dolga 103 m in z razpetino 18 ter 14 m, skupno 32 m. Gradila je remizo tvrdka ing. Fr. Tavčar, železobetonska konstrukcija je bila izvršena z uporabo »Colossus«-cementa ter po osmih dneh razopazena.

Spodaj: Sv. Duh na Ostrem vrhu tik avstr. meje postaja zadnja leta priljubljeno letovišče.

Tridesetletnico mature na mariborski gimnaziji so praznovali (spodaj od leve na desno): Medved, ing. Persoglio, Vargazon, dr. Ipavic, ravnatelj dr. Tomišek (kot gost), ravnatelj Jug, sen. preds. dr. Fischinger, dekan Sagaj in župnik Trinkaus; zgoraj: Polak, revizor Pušenjak, Kitak, župnik Letonja, prof. Mravljak, sod. dr. Tombak, župnik Kraner, ured. Spindler in župnik Vuk.

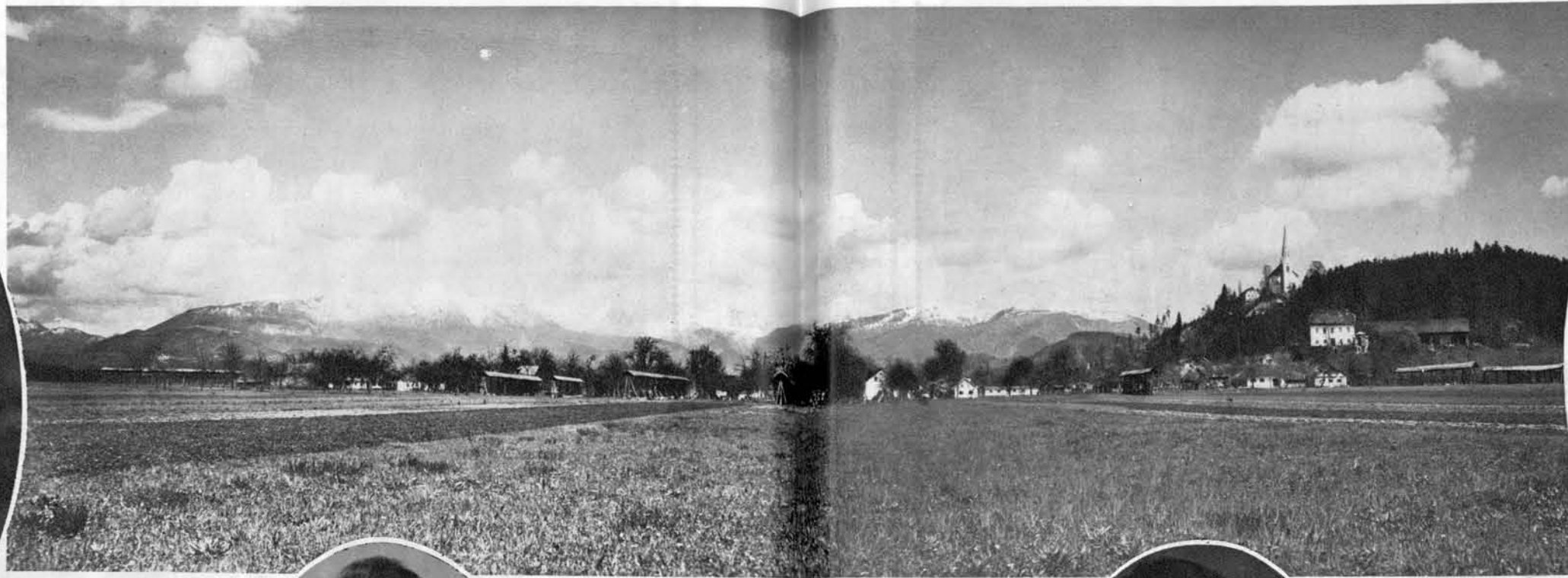
Slika Matere božje na Homcu, ki jo je slikal v začetku 19. stol. L. Layer, pozneje pa renoviral M. Koželj, slika visi v velikem altarcu.

Pogled proti šmarci, v ozadju Tunjice pod Kamn. planinami.

Na levi: Vas Homec, ki je l. 1866. pogorela, zato stoji hiše sedaj lepo v redu.

Spodaj: Homec z božjepotno cerkvijo, tik pod njo Društveni dom.

Fr. Govekar, župnik na Homcu.

Društveni dom na Homcu.

Gregor Repanšek, župan na Homcu.

Pogled od cerkve na vas Homec, v ozadju Mengeš.

Na desni: Posvetitev vasi šmarca presv. Srcu Jezus.

Spodaj: Člani agilnega Prosvetn. društva na Homcu ter člani fantovskega in ženskega odseka.

Idilični Homec z okolico

Valvazor piše o Homcu: »Homec je imenitna vas ob Bistrici na cesti med Ljubljano in Kamnikom. Leži na prostem polju. Njegov vrh je takorekoč kronan z lepo cerkvijo naše ljube Gospe.«

Lepa župna cerkev z vitkim stolpom na vrhu grička, nekoliko metrov nižje impozanten Društveni dom z mnogimi, daleč vidnimi balkoni, nasproti domu kapela, obdana od prijaznega smrekovega gaja, ob vznožju hriba na nekoliko vzvišenem mestu belo farno župnišče, spodaj lična vasica Homec in v ozadju Kamniške planine — kako krasna slika!

Župnijo je ustanovil l. 1788 baron Mihael Evst. Rastern, ki je imel do l. 1929 tudi patronatsko pravico. Rodbina je sedaj izumrla.

Župna cerkev je bila po potresu l. 1895 popolnoma prenovljena. Slika Matere božje v glavnem altarcu je Layerjeva kakor na Brezjah, prav tako tudi slike presv. Trojice in sv. Janeza Nepomuka na stranskih altarcih. Druge slike so Mencigerjeve, Götzlove, največ pa Mat. Koželjevih iz Kamnika. Od l. 1914. je v cerkev napeljana elektrika iz centrale v Šmarci.

Društveni dom, ki so ga zidali Homčani (pod vodstvom župnika Mrkuna v l. 1914—1917) večinoma s kulukom in prostovoljnimi prispevki, je v poseben kras Homca. V domu je velika dvorana in prostori Prosv. društva. Tu je tudi

I. razred dvorazredne osnovne šole na Homcu. V domu stanujejo učitelj in nekaj zasebnikov. Društveni dom in meznarija imata svoj vodovod. V Domu je čez poletje nastanjena počitniška kolonija otrok, ki jo vodi in upravlja Slov. kršč. ženska zveza v Ljubljani. V župniji je razvito zadružništvo, prosvetno in cerkveno življenje. Poleg posojilnice in hranilnice, ki je imela lani okoli 4 milijone Din prometa, je v župniji živinorejska zadruga, električno-strojna zadruga, živinorejska zveza, kmetijsko društvo in mlekarjska zadruga ter gasilsko društvo (l. 1930 je bila blagoslovljena nova motorna brizgalna), in vodna zadruga za napravo vodovoda v Preserjah.

V Prosv. društvu je včlanjenih ok. 200 članov. Društvo ima svojo knjižnico, skioptikon ter dramski, ženski, tamburaški in radio-odsek. Letos se je reorganiziral tudi fantovski odsek, ki posebno živahno deluje, ima vsakotredne sestanke v Društvenem domu in pridno goji zlasti petje.

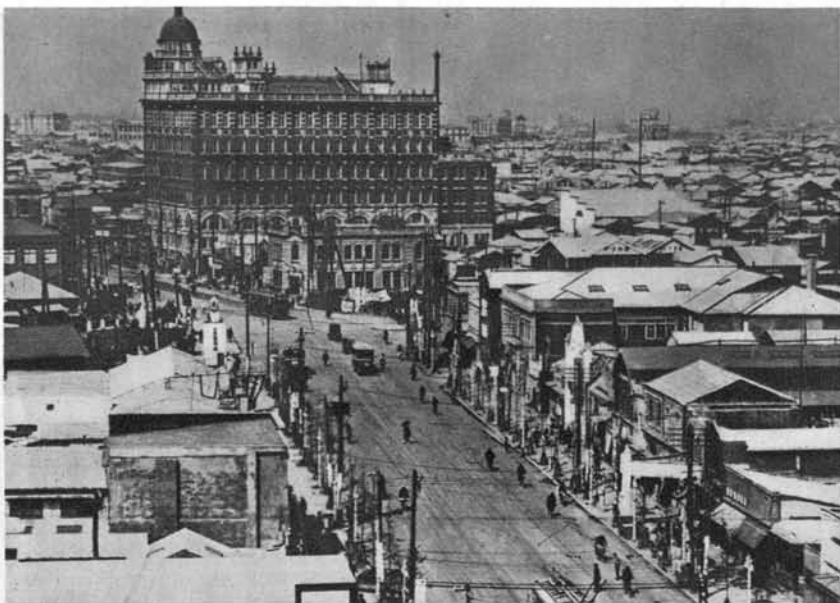
V cerkvenem oziru je poleg treh Marij. družb in 3. reda posebno važna Bratovščina sv. rožnega venca, ki šteje že nad 10.000 članov iz cele Slovenije. Vsako prvo nedeljo v mesecu se vrši procesija te bratovščine okoli kapele S. J. Pred kapelo je krasen prostor, kjer so se vršili pred vojsko veliki ljudski tabori, katere je vpeljal dr. Krek. Sedaj se vrše vsako leto na tem prostoru razni shodi Kmet. zvez. Krekove mladine, Mar. družb, prosv. društev itd.

Slika rožnovenske bratovščine na kupoli žup. cerkve na Homcu.

Paberki iz Daljnega Vzhoda

Saj je mnogo literature o ogromnem ozemlju, ki ga poseduje rumeno pleme in tudi v slovenščini je bilo napisanega že marsikaj, vendar so se v povojnih letih dogodile tudi na Kitajskem, na Japonskem in drugod take dalekosežne izpremembe, da marsikaj, kar se je pisalo o teh prezanimivih deželah, že davno več ne velja. To nam potrjuje tudi najnovejše delo znanega svetovnega popotnika in prezanimivega časnika R. Katza, ki je pred kratkim izdal v Ullsteinovem založništvu v Berlinu pod naslovom »Funkelnder ferner Osten« kopicico velezanimivih popotnih impresij moderne Kitajske, Japonske in iz Koreje, a ravno take bežne impresije nam v zabavni obliki odkrivajo pravi značaj dežela in narodov mnogo nazorneje in točneje kot pa suhoparna učena dela. Naše današnje slike so posnete iz te knjige.

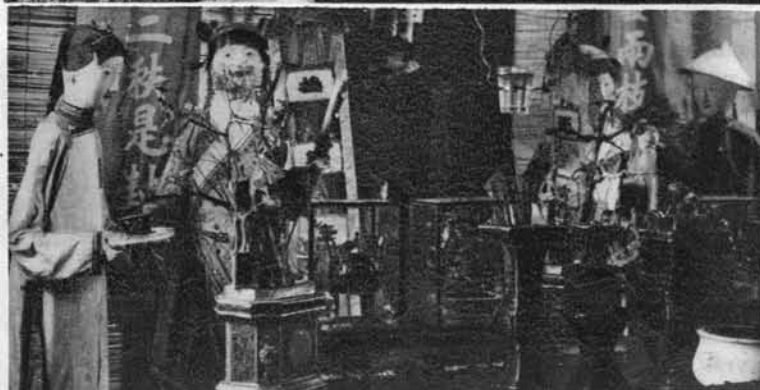

Pogled na današnji moderni Tokio, japonsko prestolnico. Po zadnjih požarih in potresih dobiva hitro običajno lice belopolnih velemest.

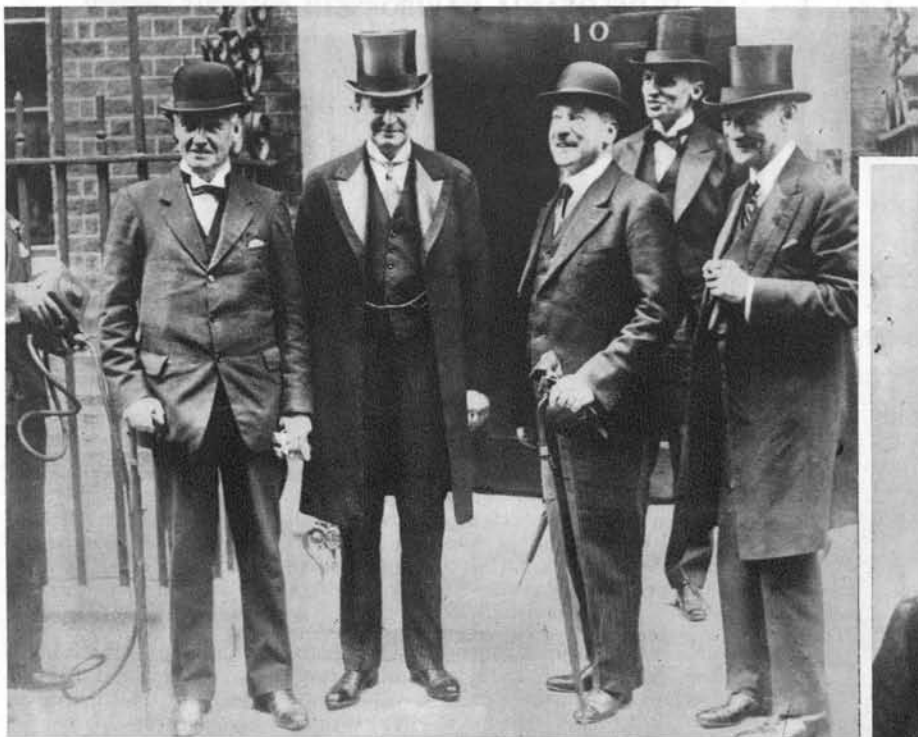

Grob Konfucija, utemeljitelja kitajskega verskega življenja, najsvetejši prostor vsakega Kitajca.

Spodaj: Pogled na središče šanghaja, glavne kitajske luke, ki je že bolj podobna kakemu ameriškemu velemestu nego kitajskemu.

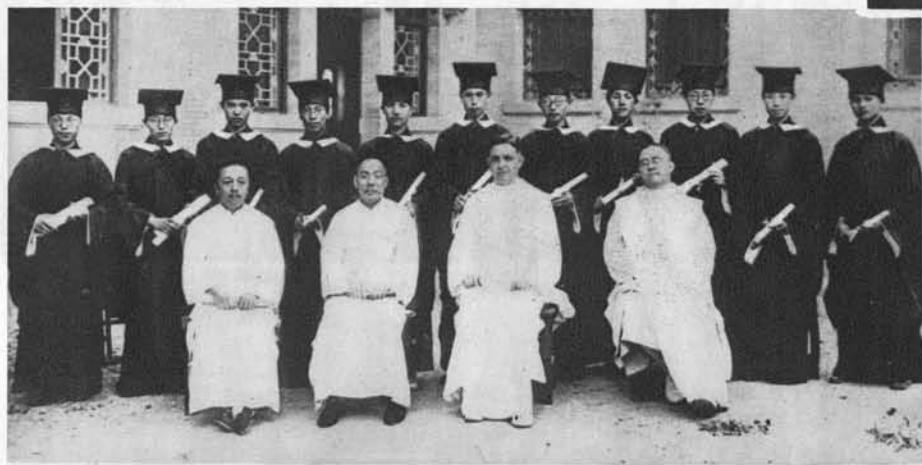

Služinčad (iz papirja) in razno orodje ter druge potrebščine, ki jih razpostavijo okrog mrtvaškega odra, pri pogrebu pa žažgo. Vse te stvari naj bi služile mrtvecem na onem svetu.

Liberalni ministri v novi angl. koncentracijski vladi (od leve na desno): sir Donald Maclean (prosveta), lord Lothian, sir Herbert Samuel (notranje), sir Arhibald Sinclair in lord Reading (zunanje).

Spodaj: Artur Henderson, zunanji minister v prejšnji Macdonaldovi vladi, ki je pa prešel sedaj v opozicijo in je bil izvoljen namesto Macdonalda tudi za novega načelnika angleške delavske stranke.

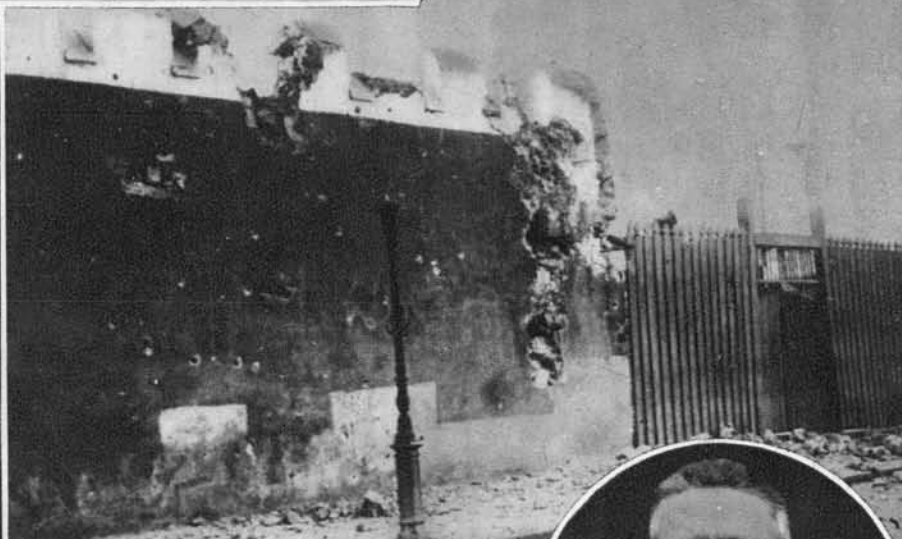
Na levi: Prvih 11 doktorjev teologije (v črnih talarjih v zadnji vrsti) katoliške univerze v Peking, ki je bila osnovana šele pred par leti; spredaj profesorji.

Spodaj:

Na Portugalskem je pred kratkim zopet izbruhnila revolucija, menda že dvajseta, odkar imajo republiko. Zadušena je bila še tisti dan. Zgornja slika nam kaže razstreljeno vojašnico upornega topniškega polka v Lisabonu.

Na levi: Rumun. kraljica Helena s svojo sestro Ireno v eksilu v Londonu.

Na desni: Msgr. Nolens, voditelj holandskih katoličanov, ki je umrl 27. p. m.

Prof. dr. A. Breznik: »Koplji in puli ljuliko kolikor moreš, vedno ti sproti narašča nova — — —!«

IZ DELOVANJA MARIBORSKIH ŠOLSKIH SESTER.

Razstava otroškega vrta pri mariborskih šolskih sestrah. Otroški vrtec je imel zavod že od svojega početka (l. 1865.), l. 1894. so pa ustanovile sestre s DCM tudi tako slovensko institucijo. Po prevratu so nemškega opustile, slovenski se je pa moral s šolskim letom 1925/26 razdeliti v dva oddelka.

Spodaj: Udeleženke gospodinjkega tečaja mariborskih šolskih sester; take tečaje z 250 učnimi urami prireja zavod od l. 1928. in se jih je vršilo doslej že 13; namenjeni so kmetiškimi in delavskim dekletom, služkinjam, gospodinjam itd.

Lahkoatletska sekcija SK Ilirije, ki je uspešno nastopila v tekmah posameznikov za prvenstvo Ljubljane.

Sportni vestnik

Letna sezona se bliža počasi koncu. Te dni je bilo še nekaj važnejših prireditev, o katerih bomo še poročali. Bogata je bila nogometna in plavalna sezona, zelo revna pa zopet lahkoatletska. Z izjemo tekm za državno prvenstvo, ki so pa končale slabše kakor preteklo leto, ni bilo nobene večje prireditve. Zadnja prireditev je bilo tekmovanje poedincev za prvenstvo Ljubljane, ki pa ni moglo pokazati pravega stanja naše lahke atletike. Radi skrajno slabega igrišča, na katerem se je tekmovanje vršilo, niso bili doseženi pričakovani rezultati.

Zgoraj v krogu: Drago Ulaga, trener plavačev in lahkoatletov SK Ilirije, ki je največ pripomogel s svojim znanjem, da je naš plavalni sport tako napredoval. Njegova je zasluga, da smo se tako približali prvaku iz obmorskih krajev. Zato Ulagi vsa čast!

Na desni: Neli Zupančič, eden naših najboljših atletov pri skoku v višino.

